

Góra śmieci po świętach

Data publikacji: 22.04.2014 7:30

Święta, święta i po świętach. A co po nich pozostało? Oprócz wrażeń z rodzinnie spędzonego czasu również- góra śmieci. Wszak w święta konsumujemy więcej, niż na co dzień. Dlatego niejednego domownika wędrującego po świętach do kubłów z worami śmieci z pewnością zastanawia, czy mogłoby być ich mniej. A i owszem, mogłoby.

Choć ze względu na to, jak producenci wszystko opakowują, nie da się całkowicie uniknąć „produkcji” w domu śmieci, można nieco je ograniczyć. Należałoby zacząć już w sklepie, od świadomego i przemyślanego kupowania. Można, w miarę możliwości, unikać kupowania produktów niepotrzebnie wielokrotnie pakowanych. Można też zwracać uwagę na to, w co są pakowane. Powoli coraz bardziej przyzwyczajamy się do segregacji śmieci. Staramy się opakowania papierowe wyrzucać do worków na papier, plastikowe do worków na plastik, szklane na szkło itd. Jest też jeszcze jedna alternatywa, na razie mało znana. Opakowania kompostowalne. Ci, którzy mieszkają w domach z ogrodem często mają kompostownik, na który wyrzucają, oprócz odpadów z ogrodu, jak skoszona trawa, również niektóre odpadki z domu, jak obierki z ziemniaków czy zepsutą resztkę zupy. Ale żeby na kompost wyrzucić foliowy woreczek czy starą bluzkę? W głowie się nie mieści. A jednak jest to możliwe. Pod warunkiem, że zostały one wykonane z surowców kompostowalnych. Ci, którzy kompostownika nie mają, odpady tego typu mogą wyrzucać po prostu do brązowych worków na śmieci. Trzeba tylko umieć rozpoznać produkty biodegradowalne. Nie jest to jednak takie trudne, gdyż wynika to z informacji i oznakowań umieszczonych na produktach.

Pomysł wydaje się być idealnym rozwiązaniem w obliczu grożącego nam zasypania Ziemi śmieciami. - Przemysł tworzyw w Unii Europejskiej to ponad 59 000 przedsiębiorstw – głównie małych i średnich – generujących obroty ok. 300 miliardów euro rocznie. Tworzywa są obecne w niemal wszystkich zastosowaniach, a popyt na nie z każdym rokiem wzrasta. Stanowi to wyzwanie dla gospodarki odpadami i znacząco wpływa na środowisko, bowiem tylko niewielka część odpadów z tworzyw podlega recyklingowi. W roku 2011 europejski przemysł tworzyw wystąpił z ideą wprowadzenia zasady zero tworzyw na składowiskach do roku 2020. Jeżeli Komisja Europejska i rządy zdecydują się na jej przyjęcie, będzie to poważne wyzwanie dla krajów Europy Środkowej, gdzie znaczna część odpadów z tworzyw trafia na wysypiska. Zgodnie z opinią wielu specjalistów biodegradowalne polimery, szczególnie w obszarze opakowań, mogą stanowić rozwiązanie tego problemu. Opakowania biodegradowalne przewidziane do recyklingu organicznego (kompostowania) powinny być opatrzone specjalnym znakiem i gromadzone razem z odpadami organicznymi. Rozkład biodegradowalnych tworzyw optymalnie odbywa się w warunkach przemysłowego przetwarzania odpadów organicznych. Proces ten zachodzi wolniej w przyrodzie i dlatego nie powinniśmy wyrzucać biodegradowalnych (jak również nie biodegradowalnych) tworzyw do środowiska naturalnego. Po wykorzystaniu biodegradowalnych tworzyw jako produktu, należy umieścić je wśród odpadów organicznych (brązowe kontenery).

Powstające w gospodarstwach domowych odpady organiczne (ulegające biodegradacji) powinny być wydzielane ze strumienia odpadów komunalnych. W przypadku zbierania odpadów organicznych najlepszym rozwiązaniem są torby oraz worki kompostowalne. W miarę rozbudowy krajowego systemu takie rozwiązania należy przewidzieć w gminnych systemach zagospodarowania odpadów. Pozwoli to na bezpośrednie kierowanie do procesu recyklingu organicznego worka wraz z zawartością - bez konieczności jego opróżniania, jak ma to miejsce w przypadku produktów polietylenowych. Takie rozwiązania mogą być również wprowadzane w sklepach spożywczych do bezpośredniego zbierania odpadów organicznych z warzyw i owoców. A następnie kierowane ich do procesu kompostowania.

Taka inicjatywa jest realizowana w Zabrzu w ramach projektu PLASTiCE. Międzynarodowy projekt PLASTiCE „Rozwój innowacyjnej środkowoeuropejskiej sieci tworzyw przyjaznych środowisku” ma na celu promowanie nowych, bardziej przyjaznych dla środowiska i nienaruszających równowagi ekologicznej rodzajów tworzyw sztucznych. Realizacja projektu PLASTiCE, który jest współfinansowany w ramach Programu Europa Środkowa przez Europejski

Fundusz Rozwoju Regionalnego, rozpoczęła się w kwietniu 2011 roku. Bierze w nim udział trzynastu partnerów – w tym przedsiębiorstwa, organizacje wspierające biznes oraz instytucje badawcze – z Włoch, Polski, Słowacji oraz Słowenii. Połączenie potencjału partnerów projektu miało na celu określenie przeszkód w rozwoju łańcucha wartości tworzyw zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz promocję takich tworzyw. Szczególnie dotyczy to tworzyw biodegradowalnych. Głównym celem projektu jest „określenie ram do działań na rzecz rozwoju rynku tworzyw biodegradowalnych w krajach Europy Środkowej jako innowacyjnego obszaru testowego dla nowych zastosowań produktu w wybranych sektorach przemysłu”. Sektor przemysłowy o największym potencjale bezpośredniego wykorzystania tworzyw biodegradowalnych to opakowania (opakowania żywności, siatki i wyroby spienione). Branża ta obejmuje produkcję worków do zbiórki i kompostowania zielonych odpadów oraz toreb używanych do pakowania towarów w supermarketach, które to torby podlegają coraz ostrzejszej kontroli pod kątem wymagań ochrony środowiska. Tworzywa biodegradowalne mogą być również wykorzystane do produkcji innych wyrobów jednorazowych (talerze i miski, kubki do zimnych napojów, sztućce) lub wyrobów do specjalnych zastosowań (akcesoria sportowe, rolnictwo), a ich użycie nie ogranicza się do wymienionych sektorów. Cechą szczególną projektu PLASTICE jest identyfikacja i eliminacja ograniczeń, które nie pozwalają krajom Europy Środkowej na szybsze i szersze wykorzystanie tworzyw biodegradowalnych i tworzyw pochodzących z odnawialnych surowców (razem określanych jako biotworzywa). Definicja – uznana dzisiaj i której się najczęściej używa – określa biotworzywa jako tworzywa biodegradowalne i / lub tworzywa ze źródeł odnawialnych [European Bioplastics, <http://en.european-bioplastics.org>]. Definicja ta jest stosowana w przemyśle i wskazuje, że biotworzywa niekoniecznie podlegają rozkładowi. Zgodnie z tą definicją, biotworzywa obejmują również tworzywa, które nie są biodegradowalne, ale które są wytwarzane z odnawialnych zasobów.

Im więcej osób zechce, nabyć produkty wytwarzane z materiałów biodegradowalnych, tym większe będzie zapotrzebowanie na ich produkcję, co w konsekwencji przyniesie spadek cen. Niestety, nie dzieje się to z dnia na dzień, konieczne jest, więc informowanie klientów o możliwościach wyboru, przedstawienie im aspektów nowych możliwości i przypominanie, że następne pokolenia będą – podobnie jak oni – potrzebować wody pitnej, czystego powietrza i nieskażonej gleby dla produkcji żywności.

Więcej informacji na temat projektu PLASTICE i najnowsze wiadomości, w tym filmy video i referaty na temat polimerów biodegradowalnych można znaleźć na stronie internetowej, www.plastice.org, na Facebooku pod adresem: www.facebook.com/PlasticeSlovenia i na kanale YouTube dotyczącym projektu pod adresem www.youtube.com/user/plasticeproject.

(indi)